

ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ

по Одитен доклад № 0600201521 за извършен одит на
Фонда за гарантиране на влоговете в банките
за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2020 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата (ЗСП) и Заповед № ПК-06-02-001 от 28.05.2024 г., издадена от заместник-председател на Сметната палата, е извършена проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0600201521 за извършен одит на Фонда за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ) за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2020 г., приет с Решение № 235 от 28.07.2023 г. на Сметната палата¹.

На основание чл. 49, ал. 1 и ал. 3 от ЗСП, окончателният одитен доклад е изпратен на Министерския съвет (МС) и на председателя на Управителния съвет (УС) на ФГВБ, за предприемане на действия по формулираните 4 препоръки в резултат от извършения одит, в т.ч. 1 препоръка към МС и 3 препоръки към председателя на УС на ФГВБ.

На основание чл. 50, ал. 2 от ЗСП, в определения в доклада десетмесечен срок, председателят на Сметната палата е уведомен за предприетите действия и мерки за изпълнението на дадените препоръки.²

Проверката има за цел да се установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад, получената информация относно изпълнението на препоръките и действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението им.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките е установено:

A. По препоръка I.1 към МС: *Да се инициират съответните законодателни промени за синхронизиране приложимостта на хипотезата на чл. 6, ал. 1, т. 8 от ЗГВБ³ с разпоредбите на ЗПКОНПИ⁴.*

Препоръката е формулирана във връзка с констатация и оценка към нея в Част „Констатации и оценки”, Раздел I, т. 1.3 от одитния доклад, че членовете на УС на ФГВБ не са сред лицата, заемащи висши публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗПКОНПИ, по отношение на които е компетентна да се произнесе Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ). Те не попадат и в обхвата на лицата, изброени изрично в § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ. Същевременно съгласно чл. 6, ал. 1, т. 8 от ЗГВБ е предвидено правомощията на член на УС да се прекратяват предсрочно при влязъл в сила акт, с който е установен конфликт на интереси по ЗПКОНПИ. Това прави разпоредбата на чл. 6, ал. 1, т. 8 от ЗГВБ на практика неприложима.

Във връзка с дадената препоръка са предприети следните действия:

Министерският съвет е уведомил⁵ министъра на правосъдието за препоръката в одитния доклад на Сметната палата с оглед на правомощията на министерството с цел преценка и предприемане на съответни действия в тази връзка, както и по повод внесен за разглеждане в 49-то Народно събрание (НС) на 02.06.2023 г. законопроект за противодействие на корупцията⁶.

¹ Протокол № 28

² Писмо, вх. № 04-05-18 от 05.09.2023 г. от Министерство на правосъдието, във връзка с писмо с изх. № 05.00-495 от 21.08.2023 г. на началника на кабинета на министър-председателя и писмо, вх. № 70-00-23#2 от 20.05.2024 г. от ФГВБ

³ Закон за гарантиране на влоговете в банките

⁴ Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (Загл. изм. – ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г. - Закон за отнемане на незаконно придобитото имущество)

⁵ с писмо, рег. № 05.00.495 от 21.08.2023 г. от началника на кабинета на министър-председателя на РБ

⁶ № 49-353-01-62/02.06.2023 г.

От Министерството на правосъдието в писмо до НС, с копие до председателя на Сметната палата, се посочва⁷, че във връзка с реформата в областта на противодействие на корупцията, включена като компонент в Националния план за възстановяване и устойчивост, е внесен за разглеждане в 49-то НС проект на Закона за противодействие на корупцията (ЗПК). Изпратена е за сведение и съобразяване Таблица с предварителна оценка на съответствието на проектозакона със съответните съставни елементи на етап 218 от посочения план. В писмото се посочва още, че са уведомени от МС⁸ за препоръката в одитния доклад на Сметната палата, като са изложени и аргументите за нея от доклада. Посочва се също, че след преглед на проекта на ЗПК е установено, че в него се съдържа аналогична разпоредба на действащата в чл. 6, ал. 1, т. 8 от ЗГВБ, като кръгът на лицата не включва членовете на УС на ФГВБ. В тази връзка от министерството са предложени две хипотези, които да бъдат съобразени преди приемане от НС на проекта на ЗПК:

1. В случай, че бъде преценено, че членовете на УС на ФГВБ, или някои от тях отговарят на критериите за определяне на лицата като висши публични длъжности, да се инициира съответно допълнение на чл. 6 от проекта; или

2. В случай, че бъде преценено, че членовете на УС на ФГВБ не отговарят на критериите за избор на конкретните позиции, включени в обхвата на чл. 6 от Законопроекта за противодействие на корупцията, то следва § 18 от преходните и заключителни разпоредби на проекта на ЗПК да се заличи.⁹

Видно от чл. 6, ал. 1, т. 52 от ЗПК¹⁰ в сила от 06.10.2023 г., в обхвата на лицата, заемащи публични длъжности по смисъла на същия закон, са включени членовете на УС на ФГВБ.

Препоръка 1 е изпълнена.

Б. Препоръки към председателя на УС на ФГВБ

1. По препоръка П.1. *Да се въведат писмени правила (наръчник) на Фонда, които следва да съдържат: детайлно описание на дейностите и стъпките за осъществяване на целите, функциите и правомощията в производството по банкова несъстоятелност, на всяко ниво във Фонда; отговорните лица и техните задължения по отношение на описаните дейности и стъпки, и документиране на тяхното извършване; времевите рамки за извършване на дейностите и отделните стъпки; входна и изходна (резултати) информация. Писмените правила (наръчника) не трябва да преповтарят нормативни изисквания.*¹¹

В изпълнение на препоръката от ФГВБ е разработен Наръчник за банкова несъстоятелност,¹² който е приет с Решение № 55 от 16.05.2024 г. от УС на ФГВБ¹³. Наръчникът съдържа 12 раздела, които обхващат действията на ФГВБ, тяхната последователност и управленските решения във фазите и процесите, свързани с банковата несъстоятелност - от предприемане на необходимите предварителни обезпечителни мерки в момента на отнемане на лиценза на банката, откриване на производството по несъстоятелност на банката, осъществяването на контролни функции върху дейността на синдика по запазване, попълване и управление на масата на несъстоятелността, осребряването на имуществото на банката и разпределението му, до приключване на производството по несъстоятелност. В него са определени отговорните участници при осъществяване правомощията на ФГВБ в производството по банкова несъстоятелност,

⁷ Одитно доказателство № 1

⁸ С писмо, рег. № 05.00.495 от 21.08.2023 г. от началника на кабинета на министър-председателя на РБ

⁹ Одитно доказателство № 1

¹⁰ Обн., ДВ, бр. 84 от 6.10.2023 г., изм. и доп. ДВ бр. 13 от 13.02.2024 г., в сила от 13.02.2024 г.

¹¹ Част „Констатации и оценки”, Раздел I, т. 2 и Раздел II, т.т. 1-3 от одитния доклад

¹² Одитно доказателство № 2.1

¹³ С писмо, вх. № 70-00-23#2 от 20.05.2024 г. от ФГВБ; Одитно доказателство № 2

необходимите действия на всеки етап, времеви рамки за извършването им, както и документите, които се изготвят.

Препоръка II.1 е изпълнена.

2. По препоръка II.2. Да се утвърдят вътрешни правила, осигуряващи достатъчен ключов експертен персонал и подходяща организационна структура за изпълнение на функциите на ФГВБ, приложими в случай на отнемане на лиценз и откриване на производство по несъстоятелност на банка.¹⁴

В изпълнение на препоръката от УС на Фонда са приети¹⁵ Вътрешни правила за осигуряване на допълнителен ключов експертен персонал на ФГВБ. Целта на правилата е своевременно да осигурят достатъчен ключов експертен ресурс, който при необходимост¹⁶ да гарантира изпълнение на функциите на ФГВБ съгласно ЗГВБ, Закона за банковата несъстоятелност и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. В тази връзка е предвидено Фонда да изготви и поддържа списък с лица, към които да бъде отправена покана, в зависимост от нуждите на фонда в определения момент, така че да се подпомогне наличният ключов експертен персонал. Формата и структурата на списъка са съгласно Приложение № 1 към правилата.¹⁷

Препоръка II.2 е изпълнена.

3. По препоръка II.3. Да се въведат правила и процедури по предотвратяване и разкриване на измами и нередности.¹⁸

В изпълнение на препоръката с Решение № 53 от 16.05.2024 г. на УС на Фонда е приета¹⁹ Политика за предотвратяване и противодействие на измами, корупция и нередности, с която се определят принципи и правила, както и необходимите действия и мерки за противодействие на измамите, корупцията и други нарушения (нередности, злоупотреби, грешки и др.) във ФГВБ.²⁰

От УС е приет²¹ Етичен кодекс на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, който при получаване на сигнали, откриване/установяване и /или наличие на информация за конфликт на интереси, отнасящи се до служители на ФГВБ, препраща²² към приетата Политика за предотвратяване и противодействие на измами, корупция и нередности.²³

Цитираните по-горе документи, заедно с Процедурата за вътрешно подаване на сигнали за нарушения и за предприемане на последващи действия във връзка с тях²⁴, представляват вътрешната нормативна рамка на ФГВБ за предотвратяване и разкриване на измами, корупция, конфликт на интереси и други нередности.

Препоръка II.3 е изпълнена.

¹⁴ Част „Констатации и оценки”, Раздел I, т. 1 от одитния доклад

¹⁵ с Решение № 54 от 16.05.2024 г. на УС на Фонда

¹⁶ В случай на отнемане на лиценз, изплащане на гарантираните влогове, откриване на производство по несъстоятелност на банка, участие при финансиране на мерки за реструктуриране на банки и други.

¹⁷ **Одитно доказателство № 2.2**

¹⁸ Част „Констатации и оценки”, Раздел I, т. 2 от одитния доклад

¹⁹ със Заповед 03-92-0011 от 28.04.2023 г. на Председателя на УС на Фонда

²⁰ **Одитно доказателство № 2.4**

²¹ с Решение № 52/16.05.2024 г. на УС на Фонда

²² Раздел II Противодействие на корупция и конфликт на интереси

²³ **Одитно доказателство № 2.3.**

²⁴ Приета със Заповед № 09-92-0011 от 28.04.2023 г. на Председателя на УС на ФГВБ, **Одитно доказателство № 2.5**

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъщественият контрол за изпълнението на препоръките, дадени при извършения одит на Фонда за гарантиране на влоговете в банките за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2020 г. показва, че са предприети мерки за изпълнение на дадените препоръки.

Всички дадени препоръки са изпълнени.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е съставен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 241 от 04.07.2024 г. на Сметната палата.

ОПИС
НА ДОКАЗАТЕЛСТВАТА КЪМ ДОКЛАДА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ПО ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600201521

№	ДОКАЗАТЕЛСТВО	Бр. стр.
1.	Писмо, вх. № 04-05-18 от 05.09.2023 г. от Министерство на правосъдието във връзка с писмо изх. № 05.00-495 от 21.08.2023 г. на началник на кабинета на министър-председателя на РБ	12
2.	Писмо, вх. № 70-00-23#2 от 20.05.2024 г. от ФГВБ и допълнителна информация:	2
2.1.	Наръчник за банковата несъстоятелност на ФГВБ и Решение № 55 от 16.05.2024 г. на УС на ФГВБ	44
2.2.	Вътрешни правила за осигуряване на допълнителен ключов експертен персонал на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Решение № 54 от 16.05.2024 г. на УС на ФГВБ	5
2.3.	Етичен кодекс на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Решение № 52 от 16.05.2024 г. на УС на ФГВБ	8
2.4.	Политика за предотвратяване и противодействие на измами, корупция и нередности и Решение № 53 от 16.05.2024 г. на УС на ФГВБ	8
2.5.	Процедура за вътрешно подаване на сигнали за нарушения и за предприемане на последващи действия във връзка с тях и Заповед № 03-92-0011 от 28.04.2023 г. на Председателя на УС на ФГВБ за утвърждаването ѝ.	9